

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS
TARŠOS PREVENCIJOS IR LEIDIMŲ DEPARTAMENTO
ŠIAULIŲ SKYRIUS**

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898.
Skyriaus duomenys: M.K.Čiurlionio g. 9, LT-76303 Šiauliai, tel. (8 41) 59 6414, faks. 8 7066 2000, el.p. siauliu.skyrius@aaa.am.lt,
http://gamta.lt.

Lygumų ŽŪB
Sodo g. 5, Lygumai, Pakruojo r.

2014-12- *20*
I 2014-11-26

Nr. (15.6)-A4- *8567*
160

Adresatams pagal sąrašą

**ATRANKOS IŠVADA
DĖL MODERNAUS MELŽIAMŲ KARVIŲ TVARTO STATYBOS LYGUMŲ GALVIJŲ
KOMPLEKSE POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO**

1. Informaciją atrankai pateikė: Pakruojo rajono Lygumų žemės ūkio bendrovė, Sodo g. 5, Lygumai, Pakruojo r., tel. (8 421) 43616; faks. (8 421) 43730, el.p.: lygumuzub@mail.lt.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas: Pakruojo rajono Lygumų žemės ūkio bendrovė, Sodo g. 5, Lygumai, Pakruojo r., tel. (8 421) 43616; faks. (8 421) 43730, el.p.: lygumuzub@mail.lt.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas: Modernaus melžiamų karvių tvarto statyba Lygumų galvijų komplekse.

Atranka atliekama, vadovaujantis LR Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 1.2. punktu – kitų naminių gyvulių auginimas (daugiau kaip 200 gyvulių).

4. Planuojamos ūkinės veiklos vieta:

Veiklą planuojama vykdyti Pakruojo rajono Lygumų žemės ūkio bendrovės esamo galvijų komplekso gamybinėje teritorijoje, suformuotoje iš 16 žemės ūkio paskirties sklypų. Teritorija užima 30,36 ha plotą. (sklypų kad. Nr. 6540/0002:6; 6540/0002:54; 6540/0002:55; 6540/0002:56; 6540/0002:44; 6540/0002:45; 6540/0002:59; 6540/0002:52; 6540/0002:51; 6540/0002:43; 6540/0002:53; 6540/0002:49; 6540/0002:50; 6540/0002:48; 6540/0002:58; 6540/0002:57). Komplekso gamybinė teritorija ribojasi su Lygumų mstl. gyvenamąja zona. Dalis galvijų komplekso teritorijos patenka į nekilnojamųjų kultūros vertybių – Lygumų miestelio istorinės dalies apsaugos zoną. Už 1,2 km yra Lygumų miestelio senosios žydų kapinės. Pagal Pakruojo rajono savivaldybės teritorijos bendrąjį planą galvijų komplekso teritorija patenka į statybų plėtros zoną, yra inžinerinės infrastruktūros koridoriuje. Artimiausia gamtos apsaugai svarbi teritorija – Gedžiūnų miško biosferos poligonas- yra už 0,9 km šiaurės rytų kryptimi nuo planuojamo įrengti skysto mėšlo rezervuaro. Kita „Natura 2000“ teritorija – Kruojos upės slėnis – yra už 1,3 km pietų kryptimi nuo planuojamos veiklos teritorijos.

5. Planuojamos ūkinės veiklos aprašymas: Planuojama pastatyti melžiamų karvių 400 vietų tvartą. Tvarto grindys bus pritaikytos skreperiniam mėšlo šalinimui. Gyvuliai tvarte bus laikomi palaidi. Skystas mėšlas nuo mėšlo tako nustumiamas į skersinį kanalą. Siurblys mėšlą iš kanalo periodiškai pumpuos požeminiu vamzdynu į planuojamą įrengti antžeminį (6100 m³ talpos) rezervuarą. Numatoma įrengti 20 vietų melžyklą. Du tvartus, iškelus juose laikomas melžiamas karves į naująjį tvartą, planuojama rekonstruoti ir pritaikyti mėšlinių galvijų bei melžiamų karvių

prieauglio laikymui. Rekonstruotuose tvartuose planuojama laikyti apie 900 vienetų įvairaus amžiaus galvijų prieauglio. Tvartuose galvijai bus laikomi palaidi, šiaudais kreikamos guoliavietės pusgylės, iš kurių mėšlas bus šalinamas kartą per mėnesį. Karvių numatomas produktyvumas – ne mažiau kaip 8000 kg pieno iš kiekvienos karvės per metus.

Projektą planuojama įgyvendinti 2015-2019 m. Įgyvendinus projektą, gamybinėje teritorijoje bus naudojami aštuoni tvartai, kuriuose bus laikoma 3260 vnt. galvijų: 1220 vnt. melžiamų karvių, 1020 vnt. telyčių (1-2 m. amžiaus), 720 vnt. veršelių iki 1 m. amžiaus, mėsinių galvijų iki 1 m. amžiaus 100 vnt., 1-1,5 m. amžiaus – 200 vnt. Visi galvijai tvartuose bus laikomi ištisus metus.

Pašarų išdalinimas, melžimas, mėšlo šalinimas bus atliekami mechanizuotai. Pašarams bus naudojama: silosas, šienainis, šienas, grūdai, koncentratai, sojos rupiniai, rapsų išspaudos ir pan. Girdomi galvijai iš grupinių girdyklų. Planuojamame statyti melžiamų karvių tvarte bus įrengta skreperinė skysto mėšlo šalinimo sistema. Skreperiai judės nesustodami, todėl galvijų ekskrementai bus greitai pašalinami iš tvartų. Įgyvendinus projektą apie 80 % tirštojo mėšlo bus išvežama į tręšiamuose laukuose įrengtas laikinas rietuves. Likusi tiršto mėšlo dalis, apie 20 %, kaupiama gamybinėje teritorijoje esančiose (3300 t ir 2000 t talpos) mėšlidėse. Į skystąjį mėšlą pateks tvartų plovimo nuotekos, nuotekos iš melžyklų, pieno vėsinimo įrenginių ir gyvulių plovimo, šių nuotekų susidarys apie 12,5 tūkst. m^3/m . Į skystąjį mėšlą patenkančių darbuotojų buitinių nuotekų susidarys apie 766 m^3/m . Srutos iš tirštojo mėšlo mėšlidžių, apie 330 m^3/m , taip pat pateks į skysto mėšlo tvarkymo sistemą. Taigi, iš viso per metus susidarys iki 42,8 tūkst. m^3 skysto mėšlo. Skystas mėšlas bus kaupiamas esamuose (5462 m^3 , 4210 m^3 , 4210 m^3 , 2205 m^3 talpos) rezervuaruose ir bei naujame (6100 m^3 talpos) rezervuare. Bendra skysto mėšlo kaupimo įrenginių talpa 22,2 tūkst. m^3 . Visas abiejų frakcijų mėšlas naudojamas laukų tręšimui. Plotų poreikis mėšlui paskleisti yra 1340 ha. Pastaruoju metu bendrovė turi 5834,56 ha dirbamų laukų, iš kurių 2140,53 ha, esančius iki 5 km spinduliu aplink galvijų kompleksą, kasmet tręšia organinėmis trąšomis.

Geriamojo vandens poreikis bus apie 63,0 tūkst. m^3/m . (172,6 m^3/d). Vanduo Lygumų galvijų komplekso reikmėms imamas iš dviejų bendrovei priklausančių gręžinių.

Katilinėse, skirtose šilto vandens ruošimui pieno blokams bei veršelių pašarų virtuvei, sumontuoti kieto kuro (naudojamos šiaudų granulės) katilai. Per metus iš viso sunaudojama 100 t šiaudų granulių.

Elektros energijos suvartojama iki 1,5 mln. kWh/m.

Dveiose grūdų džiovyklose krosninio kuro sunaudojama apie 80 t/m.

Tvartuose susidaro netinkamos perdirbti atliekos: polietileno, polietileninių pakuočių, popierinės pakuotės, stiklo atliekos, dienos šviesos lempos, nerūšiuotos buitinės atliekos ir k.t. Jos pagal sutartį atiduodamos atliekų tvarkytojams.

Bendrovės ž.ū. technikos ir transporto parke atliekama naudojamų transporto priemonių eksploatacinė priežiūra: alyvos keitimas, tepalo, kuro ir oro filtrų keitimas, technikos tepimas, smulkūs suvirinimo darbai. Susidarančios atliekos – panaudoti tepalai (1,1 t/m.), tepalo, kuro, oro filtrai (0,5 t/m.), naudoti akumulatoriai (0,8 t/m.), susidėvėjusios padangos (1,0 t/m.), tepaluotos pašluostės (0,1 t/m.) ir naudotas sorbentas (0,1 t/m.) – yra rūšiuojamos ir sandėliuojamos remonto dirbtuvėse. Šios pavojingos atliekos atiduodamos pagal sutartį atliekų tvarkytojams.

Pelenai, susidarantys katilinėse (apie 3,0 t/m.) naudojami kvapų sklaidai mažinti. Pelenai užpilami mėšlidėse ant tirštojo mėšlo paviršiaus.

Statybų metu susidarančios statybinės atliekos bus rūšiuojamos ir netinkamos naudoti pristatomos į sąvartyną.

Gaisrų gesinimui teritorijoje yra 2800 m^3 talpos priešgaisrinis rezervuaras.

Ūkyje susidarys buitinės (0,77 tūkst. m^3/m , 2,1 m^3/d) nuotekos; patalpų, melžimo ir pieno vėsinimo įrenginių plovimo nuotekos (12,5 tūkst. m^3/m , 34,2 m^3/d). Nuotekos bus kanalizuojamos į mėšlo siurbines ir toliau tvarkomos kartu su mėšlu.

Lietaus nuotekos nuo gamybinės teritorijos dalies (apie 23 ha) liūčių metu pasiskirsto žaliose vejose ir įsifiltruoja į gruntą. Nuo likusios dalies - 7 ha (apie 25,1 tūkst. m^3/m) nuvedamos į teritorijoje esančius tvenkinius.

Pagrindiniai aplinkos oro taršos šaltiniai yra katilinės, grūdų džiovyklos, tvartų ventiliacijos angos, mėšlo kaupimo įrenginiai. Galvijų komplekse galvijai bus laikomi aštuoniuose pastatuose, iš tvartų išsiskirs 24,4 t/m. amoniako, 0,1 t/m. kietųjų dalelių. Teršalai į aplinkos orą iš pastatų pateks neorganizuotai, čia numatoma natūrali vėdinimo sistema. Todėl modeliuojant aplinkos oro teršalų sklaidą pastatai vertinami kaip plotiniai neorganizuoti taršos šaltiniai. Skystas mėšlas bus laikomas mėšlo laikymo rezervuaruose, tirštas - mėšlidėse. Iš mėšlo kaupimo įrenginių išsiskirs apie 17,7 t/m. amoniako. Teršalai nuo jų į aplinkos orą skirsis neorganizuotai. Išmetamų aplinkos oro teršalų apskaičiuotos maksimalios priežeminės koncentracijos neturėtų viršyti ribinių verčių. Didžiausios teršalų koncentracijos pasiekiamos įmonės teritorijos ribose.

Gamybinėje teritorijoje dirvožemio tarša ir erozija neplanuojama. Statybų metu derlingas dirvožemio sluoksnis bus nukasamas ir panaudojamas gerbūvio atkūrimui.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas: Sklypai (kad. Nr. 6540/0002:6; 6540/0002:54; 6540/0002:55; 6540/0002:56; 6540/0002:44; 6540/0002:45; 6540/0002:59; 6540/0002:52; 6540/0002:51; 6540/0002:43; 6540/0002:53; 6540/0002:49; 6540/0002:50; 6540/0002:48; 6540/0002:58; 6540/0002:57) nepatenka į Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijas ir nėra šių teritorijų artimoje aplinkoje, planuojamos ūkinės veiklos poveikio reikšmingumo „Natura 2000“ teritorijoms nustatymas netikslingas.

6. Pastabos, pasiūlymai:

6.1. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas nedelsdamas turi pranešti visuomenei apie priimtą atrankos išvadą vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakyme Nr. D1-370 „Dėl Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatyta tvarka.

6.2. Apie pranešimo paskelbimą tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas turi informuoti Aplinkos apsaugos agentūrą, kartu pridėdant laikraščių, kuriuose skelbtas pranešimas kopijas ir pranešimo, skelbto savivaldybės (seniūnijos) lentoje, kopiją su savivaldybės (seniūnijos) informacine žyma apie paskelbimą.

6.3. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankos išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą:

7.1. Planuojamos teritorijos sprendiniai neprieštarauja Pakruojo rajono teritorijos bendrojo plano sprendiniams.

7.2. Iš tvartų į atmosferą išmetamų teršalų koncentracija gyvenamoje aplinkoje neviršys leistinų ribų. Paskaičiuota, kad didžiausios teršalų koncentracijos bus pasiekiamos įmonės teritorijos ribose.

7.3. Veiklos metu susidariusias atliekas numatyta atiduoti atliekų tvarkytojams.

7.4. Numatoma naudoti modernias gyvulių auginimo bei mėšlo tvarkymo technologijas.

7.5. Planuojama ūkinė veikla nepatenka į saugomas teritorijas ir į Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritoriją ir nėra artima jos aplinkai.

7.6. Planuojama veikla turės teigiamos įtakos vietos darbo rinkai.

7.7. Planuojamas naujas melžiamų karvių tvartas su skysto mėšlo rezervuaru bus labiausiai atitolusioje nuo Lygumų miestelio šiaurinėje galvijų komplekso dalyje.

8. Priimta atrankos išvada – Modernaus melžiamų karvių tvarto statybai Lygumų galvijų komplekse Sodo g. 5, Lygumai, Pakruojo r. (sklypų kadastriniai Nr. 6540/0002:6; 6540/0002:54; 6540/0002:55; 6540/0002:56; 6540/0002:44; 6540/0002:45; 6540/0002:59; 6540/0002:52;

6540/0002:51; 6540/0002:43; 6540/0002:53; 6540/0002:49; 6540/0002:50; 6540/0002:48; 6540/0002:58; 6540/0002:57) poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada galioja 3 metus nuo jos viešo paskelbimo dienos. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 9 dalies nuostatomis, suinteresuota visuomenė per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę teikti Aplinkos apsaugos agentūrai, pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą.

Vedėja

Virgilija Kozakienė

Laima Statkienė, tel. (8 41) 596 414, el.p. laima.statkiene@aaa.am.lt